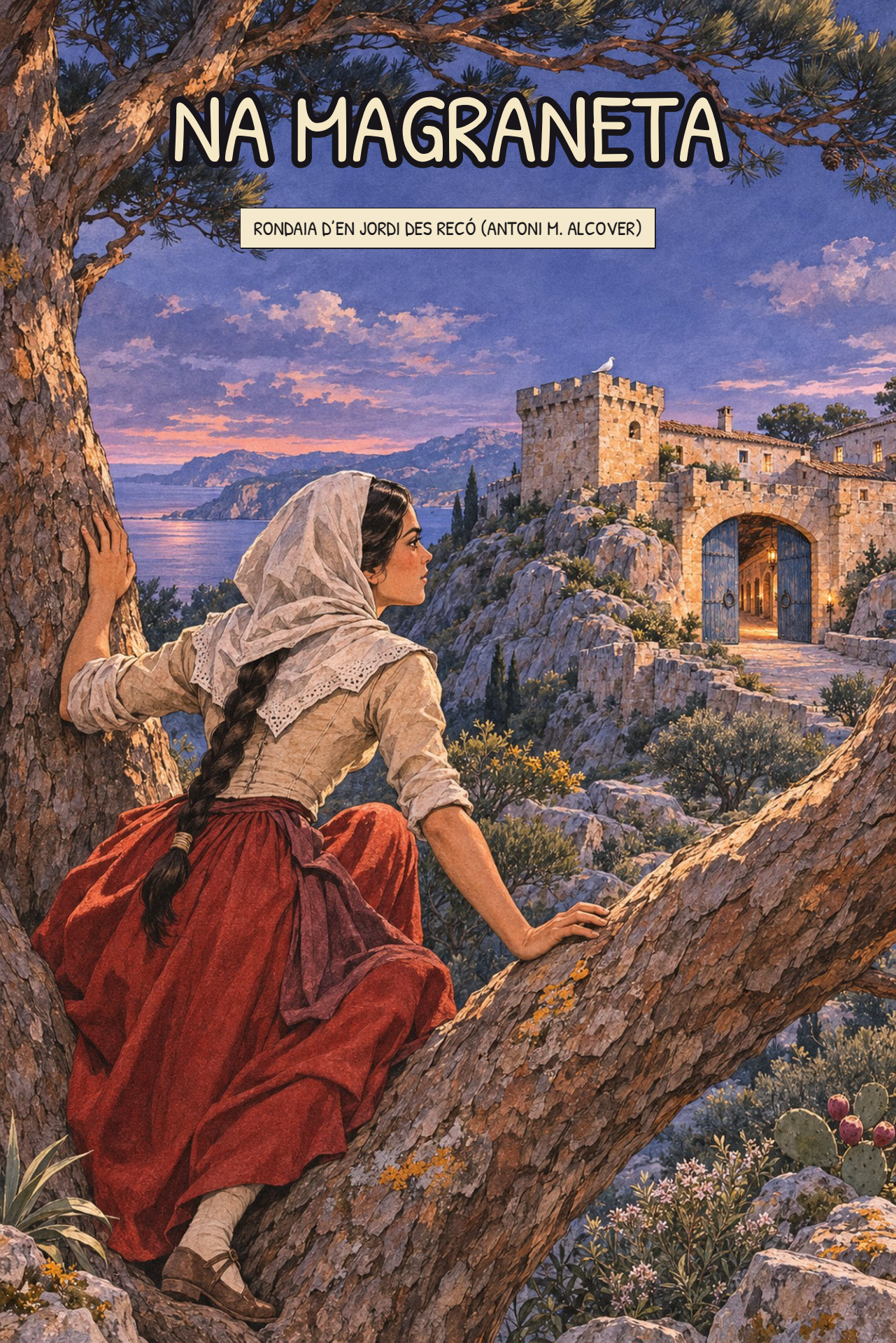
NA MAGRANETA

RONDAIA D'EN JORDI DES RECÓ (ANTONI M. ALCOVER)

AXÒ ERA UN REY Y UNA REYNA QUE NO TENÍAN GENS DE BO AB SA COMARE, Y N'ESTAVAN BEN FELLONS ¿QUI SAB LO QU'HAURÍAN DONAT PER UN NIN Ó UNA NINA?

LA REYNA ERA SA DONA MES GUAPA QUE S'HAGUÉS VISTA; PERÒ ENCARA SE FIGURAVA ESSERHO MES QUE NO'U ERA. SEMPRE LA TENÍAN DEVANT ES MIRAY, CONTEMPLANTSE Á SÍ MATEIXA; Y DESIARA QUE DEYA.

MIRAY, ¿SOM BELLA?

¿N'HI HA ALTRA DE MES BELLA?

SÍ, SENYORA REYNA.

NO, SENYORA REYNA.

Y LA DONA QUEDAVA MES SATISFETA QU'UN CA AB UN OS.

UN DÍA MENJAVA UNA MAGRANA Á SA FINESTRA, Y LI CAU UN GRA EN TERRA.

¡CRIATS Y CRIADES! CORREU, QUE M'HA CAYGUT UN GRA.

ES CRIATS Y CRIADES CORREGUEREN, LE HI TROBAREN Y LE HI VAREN DUR, Y LLAVÒ S'ESCLAMÁ:

TANT M'AGRADA AQUESTA MAGRANA, QUE, SI TENÍA UNA FÍA, LI POSARÍA NOM MAGRANETA.

AQUELLA PARAULA NO VA CAURE EN TERRA. NO SÉ SI LA DEGUÉ SENTIR SA COMARE.

LO CERT ES QUE LA REYNA DES CAP DE NOU MESOS TENGUÉ UNA NINONA, SA COSA MES FINA Y PURIFICADA; Y LI POSAREN NOM MAGRANETA.

Y HEU DE CREURE Y PENSAR QUE VA CRÊXER; Y SE VA FER TANT Y TANT, QU'AVIAT CUANTRAPASSÁ, PERÒ D'UN BON TROS, TOTES SES DONES D'AQUELL TEMPS, EN VIVOR Y AGUDESA, EN GALANÍA Y HERMOSURA.

NO VOS DICH RES, ES FIYS DE REY, QUANT S'EN VAREN TÊMER, SI LA DEMANAVAN Á SON PARE.

LA REYNA CONTINUAVA CADA DÍA CONTEMPLANTSE DINS ES MIRAY Y FENTLI SES METEXES PREGUNTES. —MIRAY, ¿SOM BELLA? —SI, SENYORA REYNA. PERÒ UN DÍA COM LI DEMANÁ:

¿N'HI HA ALTRA DE MES BELLA?

SÍ, SENYORA REYNA.

¿Y QUI ES AQUESTA POCA VERGONYA?

LA VOSTRA FÍA MAGRANETA...

¿SÍ? YDÒ LA FARÉ MATAR.

QUANT SE VA ESSER CALMADA, DES CAP D'UN PAREY DE DÍES, AXÍ METEIX VA TROBAR QU'HAVÍA FET GROS; PERÒ S'IDEA NO MES DE QUE HI HAGUÉS D'HAVER UNA ALTRA DONA, MES GUAPA QU'ELLA, MALDEMENT FOS SA SEUA FÍA, LA TREYA DES SOLCH, Y LI FEYA PERDRE SA TRAMUNTANA DE VISTA, Y CRIDAR COM UNA DESESPERADA:

¡UNA DONA MES GUAPA QUE JO! ¿QUIN POSSIBLE ES SUPORTARHO?... ¡QUE MUYRE! ¡QUE MUYRE!

Y QUANT NOTAVA QUE NA MAGRANETA, COM MES ANAVA, MES HERMOSA ERA, Y TOTHOM PARLAVA DE NA MAGRANETA, Y NO MES PARLAVAN DE SA MARE PER DIR QUE, DEVORA SA FÍA, JA NO ERA MIRADORA, SA RABIA L'ALSAVA EN PES;

FINS QU'UN DÍA AGAFA DOS NEGRETS, PAGES SEUS, Y LOS DIU, POSANTLOS DINS SES MANS UNA CAPSA.

MIRAU, MENAUVOSNE MA FÍA MAGRANETA DINS ES COTXO; Y, EN ESSER BEN ENFORA, MATAULA Y DUYSME'S SEU COR DINS AQUESTA CAPSA.

SI NO'U FEYS AXÍ, ES CAP VOS BOTIRÁ DE DALT SES ESPATLES.

AQUELLS NEGRETS QUEDAREN DE PEDRA, PERÒ NO GOSAREN RECAPITOLAR PERQUE LA CONEXÍAN.

LO EN DEMÁ LA REYNA FA ENGANXAR ES COTXO.

HALA, ANIRÁS Á PASSETJAR AB SOS NEGRETS.

S'ATLOTONA, QU'ERA SA MES BONA Y SA MES CREENT DEL MON, EN QUE TROBÁS FORA DE LLOCH AQUELL SORTIR Á PASSETJAR TOTA SOLA AB SOS NEGRETS, SE POSÁ DINS COTXO AB ELLS, Y PARTIREN.

Y SES MULES TROTA QUI TROTA, Y PASSAVAN PLANS Y TURONS Y PLANS Y TURONS, Y SEMPRE DE D'ALLÁ.

¿AHON ANAM?
A FER UNA VOLTA...
PERÒ ¿NO'M DIRÍAU AHON ANAM? ¡TORNEM ARRERA PER AMOR DE DEU!
Y ES COTXO SEMPRE CORRE QUE CORRE, Y SES MULES QUE NO DESMAYAVAN GENS.
ES NEGRETS NO SABÍAN QUE LI HAVÍAN DE RESPONDRE, NI LOS BASTAVA COR PER FER LO QUE LA REYNA LOS HAVÍA MANAT.

DESPRÉS DE MOLTES VEGADES DE DEMANARLOS NA MAGRANETA AHON ANAVAN Y QUE TORNASSEN ARRERA, Á LA FI, TROBANTSE DINS UN BOSCH QUE NO HI HAVÍA QUI L'ACABÁS DE ATRAVESSAR, FEREN ATURAR ES COTXO; DEVALLAREN, Y ROMPEREN EN PLORS.

MAGRANETA, SE FA PRECÍS HAVERTHO DE DIR: TE DUYM Á MATAR.

TA MARE MOS HO HA MANAT, Y HA DIT QUE, SI NO TE MATAM Y NO LI DUYM ES TEU COR, MOS FARÁ MATAR Á NOLTROS.

¡NO'M MATEU PER AMOR DE DEU! ¡NO'M MATEU!

DEYA NA MAGRANETA PLORANT; Y ES NEGRETS QUE PLORAVAN MES QU'ELLA.

AB AXÒ PASSA UNA CABRA AB UNA CABRIDA.

NO RES, MATAREM AQUESTA CABRIDETA, LI TREUREM ES COR, EL DUREM Á TA MARE, SE CREURÁ QU'ES ES TEU, Y TU PER AQUI JA T'ENGINYARÁS Á VIURE.

EU FEREN AXÍ, Y LA REYNA LOS VA CREURE, Y VA FER UN ALÊ BEN GROS.

¡QUIN BAF D'INFERN DEGUÉ SORTIR DE SA SEUA BOCA!

NA MAGRANETA QUEDA TOTA SOLINA DINS AQUELL GRANDIÓS BOSCATJE. PLORA QUI PLORA, CAMINAVA Y S'ATURAVA, SENSE SEBRE PER HONT PRENDRE NI QUE FER.

QUANT S'EN VA TÊMER, ES SOL VA ESSER POST, Y SA FOSCA COMENSÁ Á VENIR.

¡MESQUINA DE MÍ! ¿AHON HE DE PASSAR SA NIT? ¡HAURÉ DE JEURE DEMUNT SA TERRA BROXA!... PERÒ ¿Y SI VENEN ANIMALS FEROSOS?

PENSA QUI PENSA Y MIRA QUI MIRA, AFINA UN PÍ, Y S'ESCLAMA:

JA SÉ QUE FARÉ: PUJARÉ DALT AQUEST PÍ, Y PORÉ DORMIR DESCANSADA.

HI PUJA, ESCAMPA LA VISTA, Y REPARÁ... LO QUE ENCARA NO HAVÍA REPARAT AB SO TRESTORN QUE DUYA, UN GRANDIÓS CASTELL QUE TENÍA DEVANT, SU ALLÁ.

DINS UN FORAT DE SA TORRE MES ALTA D'AQUEST CASTELL HI FEYA ES NIU, HI HAVÍA UNA MALA FI D'ANYS, UNA COLOMETA, SA COSA MES FINA Y AXERIDA. ALLÒ ERA'S CASTELL DE LA COLOMETA.

S'ATLOTONA SENT UNA VEU QUE DIU:
PORTES, OBRIU.
S'OBRIN SES PORTES, Y SURTEN TRETZE HOMOS TAN GRANDOLASSOS QUE PAREXÍAN GIGANTS, Y S'EN VAN DE D'ALLÁ.
NA MAGRANETA NOTÁ QUE'S DERRER QUE SORTÍ DIGUÉ:
PORTES, TANCAU.
Y SES PORTES SE TANCAREN.

DE RETGIRADA QUE ESTAVA, NO'S GOSÁ MOURE Y PASSÁ LA NIT MITX DORMINT, MITX VETLANT.

UN POCH ABANS DE S'AUBA TORNAREN AQUELLS TRETZE, S'AFICAREN DINS ES CASTELL, Y SES PORTES NO'S TORNAREN Á OBRIR FINS ES VESPRE QUE VENGUÉ, QUANT ELLS ALTRA VOLTA PRENGUEREN MARXA.

NA MAGRANETA ESTAVA ENCARA DEMUNT ES PÍ, MORTA DE FAM, QUE TASTANETJAVA.

SE REVESTÍ DE CORATJE, Y QUANT VA CREURE QUE JA NO HI HAVÍA NINGÚ PER ALLÁ, DEVALLA, SE PLANTA DEVANT SES PORTES DES CASTELL, Y DIU:

SES PORTES S'OBRIN, NA MAGRANETA ENTRA PER ENDINS, Y VENGAN SALES Y CORREDORS Y SALES Y CORREDORS.

TROBA SA CUYNA: HI HAVÍA TRETZE FOGONS AB TRETZE OLLES, Y TRETZE TAULES AB UN PA Y UNA CARABASSA DE VÍ DEMUNT CADA UNA.

DESTAPA SES OLLES, Y DINS CADA UNA HI HAGUÉ UN CAPÓ.

JA SÉ QUE FARÉ. PEGARÉ UNA ESPIPELLADA DE CADA CAPÓ Y DE CADA PA, Y UN GLOPET DE CADA CARABASSA. NO HI FARÉ SENYAL, Y ME PORÉ ENREDONIR.

HO VA FER D'AQUESTA MANERA, Y QUEDÁ BEN REDONA.

VA REPARÁ TRETZE PORTALS DE FILERA, LOS OBRÍ, FOREN TRETZE CAMBRES AB UN LLIT DINS CADA UNA.

AGRANA SES CAMBRES, FA ES LLITS, ADESA SA CUYNA, SALES Y CORREDORS, Y SURT DEPRESSA, DIENT:

PORTES, TANCAU.

SES PORTES SE TANCAREN, Y ELLA S'ENFILA PER SA SOCA DES PÍ, Y FINS Á N'ES CUCUYÓ.

A TRENCH D'AUBA TORNAREN ES TRETZE HOMOS, Y S'AFICAN DINS ES CASTELL. REPAREN QUE TOT ESTÁ AGRENAT Y ADESAT: SALES, CORREDORS, CUYNA, CAMBRES; Y QU'ES LLITS ESTÁN FETS.

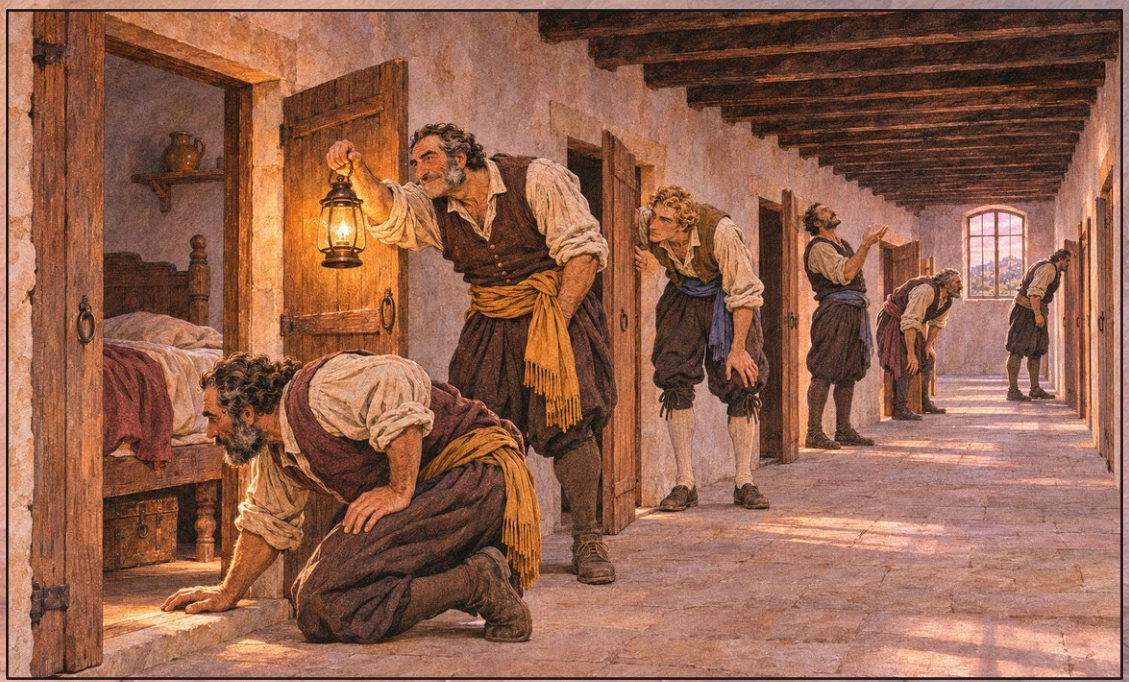

NINGÚ SAB RES. MIRAN SI HI HA QUALCÚ AMAGAT, Y NO TROBAN NINGÚ. MIRAN SI LOS FALTA RES, Y NOTAN QUE FALTA UNA ESPIPELLADETA Á CADA CAPÓ Y Á CADA PA, Y UN GLOPET Á CADA CARABASSA.

ES VESPRE, COM S'EN VAREN ESSER ANATS, NA MAGRANETA DEVALLA DES PÍ, ENTRA DINS ES CASTELL, TORNA AGRANAR Y ADESAR SALES Y CORREDORS, CUYNA Y CAMBRES; TORNA FER ES LLITS, PEGA UN ALTRE ESPIPELLADA Á N'ES TRETZE CAPONS Y Á N'ES TRETZE PANS, Y UN ALTRE GLOPET Á SES TRETZE CARABASSES.

SURT BEN DEPRESSA, S'ENFILA P'ES PÍ, Y FINS Á N'ES CUCUYÓ.

A TRENCH D'AUBA ARRIBAN ELS TRETZE HOMOS, REPARAN QUE TOT LOS HO HAN AGRANAT Y ADESAT DE BELL NOU Y LOS HAN FETS ES LLITS.

MIRAN PER TOT, NO TROBAN NINGÚ; SE TEMEN QUE LOS TORNA FALTAR UNA ESPIPELLADA Á CADA CAPÓ Y Á CADA PA, Y UN GLOPET Á CADA CARABASSA.

TIRAN JUNTA PER VEURE QU'HAVÍAN DE FER: DETERMINAREN QU'ES VESPRE EN QUEDÁS UN D'AMAGAT, PER QUE ACLARÍS QUI ERA QUE LOS ENTRAVA, Y NO'L DEXÁS FOGIR, FOS EL QUI FOS, FINS QU'ELS ALTRES TORNARÍAN.

TREGUEREN SORTS, TOCÁ Á UN;

Y QUANT ES DEMÉS S'EN ANAREN, SE POSÁ Á UN LLOCH QUE NO'L POGUESSEN VEURE GENS Y ELL EU POGUÉS VEURE TOT.

DINS UNA ESTONA SENT UNA VEU ARGENTINA, COM Á DE ROSSINYOL, QUE DEYA.

PORTES, OBRIU.

VEU QUE SES PORTES S'OBRIN DE PINT EN AMPLE, Y ENTRA, LLEUJERA JUST UNA TITINA, UNA FADRINETA, GUAPA COM UN SOL,

QU'AB UN AYRE Y UN TRANCH LO MES ETSISADOR JA ES PARTIDA AGRANA QUI AGRANA, ADESA QUI ADESA, SALES, CORREDORS, CUYNA Y CAMBRES; FA AB QUATRE GRAPADES ES LLITS; Y'U DEXA TOT TAN AFEYTAT Y ESPINZELLAT, COM SI Á CADA COSA HI HAGUÉS POSADES HORES SENCERES.

PEGAVA JA SES DERRERES ESPIPELLADES Y'S DERRERS GLOPETS, QUANT COP EN SECH SURT AQUELL AMAGAT, Y SE PLANTA DEVANT ELLA, Y ROMÁN TOT ESGLAYAT COM LA VEU TAN HERMOSA.

LA POBRETA QUEDA DE PEDRA.

LI AGAFÁ UN TREMOLOR PER TOT EL COS; VOLÍA FOGIR, PERÒ SES CAMES LI FEREN FLACA, Y SE VA HAVER D'ASSEURE Á UN BANCH QUE HI HAVÍA ALLÁ DEVORA.

AQUELL HOMO VA COMPRENDRE ES GRAN TRASTORN, SA VIVA ANGUNIA QUE TRAPANAVA'S COR D'AQUELLA ATLOTONA, Y SA POSA Á DIR:

NO TENGUEU POR, NO TENGUEU ANSIA, SENYORETA MEUA. NO HI SOM PER FERVOS RES DE MAL NI ENFADARVOS CAP MICA.

LO QUE'M SABRÍA MES GREU DEL MON SERÍA FERVOS FELLONA. TOT ES MEU DESITX ES DE COMPLAUREVOS.

SI NO'U SABEU, VOS TROBAU DINS ES CASTELL DE LA COLOMETA; Y DINS AQUEST CASTELL MAY S'HI HA CAMPADA MALAMENT CAP DONA.

LI VA DIR TOT LO QUE VA SEBRE PER DONARLI CORATJE; LE HI VA DIR DE SA MANERA MILLOR QUE POGUÉ.

QUANT LA VA VEURE UN POCH MES TRANQUILA Y MES ANIMADA, LI CONTÁ QUINES ERAN SES ORDES QUE TENÍA, QUE FINS QUE VENGUESSEN ES CAPITÁ Y DEMES COMPANYS, NO LA PORÍA DEXAR FOGIR; QUE SE TANCÁS DINS SA CAMBRA QUE VOLGUÉS; Y, SI TENÍA SON, QUE DORMÍS BEN DESCANSADA.

NA MAGRANETA SE TANCÁ. ARRIBÁ Á TIRARSE DEMUNT ES LLIT; PERÒ NO POGUÉ CLOURE'LS UYS.

A TRENCH D'AUBA VENGUEREN AQUELLS DOTZE. NA MAGRANETA LOS SENT, Y SURT. AQUELLS HOMOS QUEDAREN SENSE POLSOS QUANT SE VEREN DAVANT UNA ATLOTA TAN BUFARELLA.

LOS CONTÁ TOT LO QUE LI HAVÍA PASSAT, PERÒ SENSE DESTAPAR SA MARE.

TOTS ROMPEREN EN PLORS COM LA SENTIREN.

MIRA, AB TOTA VERITAT ARA MOS HAS DE DIR AHON VOLS QUE TE DUGUEM, Ó SI VOLS QUEDAR AQUI, Y JO TE TRACTARÉ COM SI FOSSES GERMANA MEUA Y AQUESTS TE RESPECTARÁN COM Á SENYORA SEUA.

SI VOLS QUE TE DUGUEM EN LLOCH, T'CLUCAREM, Y EN ESSERHI APROP, T'AMOLLAREM.

ARA SI VOLS QUEDAR, MOS FARÁS CONTENTS DE TOT, Y DESD'ARA TE JUR QUE DINS UN CONVENT NO ESTARÍAS MES BEN GUARDADA Y SEGURA.

NA MAGRANETA, NO SABENT AHONT ANAR QUE NO ESTIGUÉS PITJOR, DIGUÉ.

QUEDARÉ AB VOLTROS, Y SERÁ LO QUE DEU VOLDRÁ.

ES CAPITÁ AL ACTE LI ENTREGÁ SES CLAUS, LI OMPLÍ ES DITS D'ANELLS Y TUMBAGUES D'OR Y PEDRES PRECIOSES, LI DONÁ COLLARS DE PERLES Y MOLTES ALTRES JOYES UNA BONA S'ALTRE MILLOR.

DESDE AQUELL DÍA TOTS ESTAVAN SENY Á PERDRE PER ELLA; NO SABÍAN QUE FER PER REGOSITJARLA Y DONARLI GUST, Y LI TENÍAN UN ESMENT FORA MIDA, Y LI MENAVAN UN RESPECTE QUE NO'US HO POREU PENSAR.

Y ELLA LOS TRACTAVA COM Á GERMANS, LOS HO TENÍA TOT BEN NET Y ADESAT, Y SA COLOMETA DE SA TORRE MES ALTA, EN VEURELA, JA HI ANAVA, Y S'HI POSAVA DEMUNT, PERQUE SEMPRE L'AFALAGAVA Y LI DONAVA MENJAR.

MENTRES TANT, LA MALA REYNA, SEGURA, SEGURÍSSIMA DE QUE NA MAGRANETA ERA MORTA Y REMORTA, ESTAVA MES INFLADA QU'UN CALAPET, CREENTSE SA DONA MES GUAPA QUE HI HAVÍA BAIX DE LA CAPA DE DEU.

DE SA VEGADA QUE'S MIRAY LI HAVÍA DIT QUE NA MAGRANETA'U ERA MES, DE RABIA Y PER POR DE SA POR, NO LI HAVÍA TORNAT FER CAP PREGUNTA.

UN DÍA COM FEYA UNA BONA ESTONA QUE S'HI MIRAVA Y ESTAVA MES ALABADA QUE MAY AB SA SEUA GALANÍA, Á LA FI DIGUÉ.

LA DONA PRENGUÉ CORATJE, Y S'AMOLLÁ MES.

¿N'HI HA ALTRA DE MES BELLA?

SÍ, SENYORA REYNA.

¿Y QUI ES AQUESTA MALA FEMBRA?

LA VOSTRA FILLA MAGRANETA, QUE ESTÁ DINS ES CASTELL DE LA COLOMETA...

¡MENTS Y SABS QUE'T DIUS! ¡FA MES D'UN ANY QU'ES MORTA! ES SEU COR ME DUGUEREN DINS UNA CAPSA.

LA VOSTRA FILLA MAGRANETA, QU'ESTÁ DINS EL CASTELL DE LA COLOMETA...

TANT EU VA ESSER, QUE XAPÁ'S COR DE LA MALA REYNA DE MITX Á MITX.

SE POSA FETA UNA LLEONA; NO HI HAVÍA QUI S'HI ACOSTÁS: ESTIGUÉ TRES DÍES Y TRES NITS TANCADA, SENSE MENJAR NI BEURE, FLASTOMANT COM UN CARRETER, ARRABASSANTSE ES CABEYS, UNGLETJANTSE SA CARA;

FINS QU'ENVÍA Á DEMANAR UNA MALA VEYA QU'ERA FADA, Y LI DIU:

SA MEUA FÍA MAGRANETA ES VIVA, DINS ES CASTELL DE LA COLOMETA.

SI NO HI VAS ARA TOT D'UNA, Y NO LA'M MATAS, TE FARÉ FERMAR Á SES COVES DE QUATRE CAVALLS.

¿AHONT ES AQUEST CASTELL?

CERQUEL, SI NO'L SABS...

SA MALA VEYA AGAFA UNA GRAPADA DE POLS, LA TIRA AL AYRE, Y PER ALLÁ HONT VA PRENDRE SA POLS, VA PRENDRE ELLA.

CAMINA CAMINARÁS, DES CAP DE SET DÍES DESTRÍA UN CASTELL DEMUNT UNS PENYALS; S'HI ACOSTA; VA ESSER ES CASTELL DE LA COLOMETA.

NA MAGRANETA ESTAVA Á UNA FINESTRA, ESCAMPANT LA VISTA.

SA FADA L'AFINA, L'ESCOMET, LI MOU CONVERSA, Y ACABA PER DIRLI:

COM ÉTS TOTA SOLINA, NO DEUS TENIR NINGÚ QUE T'ESPLUCH Y TE FASSA SA COVA. DEVALLA, FIETA MEUA DOLÇA ESTIMADA, Y JO T'ESPLUGARÉ Y TE PENTINARÉ.

PER AMOR DE DEU SIA, GERMANETA. JO ME SÉ ENLLESTIR TOTA SOLA.

¡VES SI'M FARÍAS AQUEST DESPRECI! ¡NO'U CRECH QUE'L ME FASSES!

NA MAGRANETA CONSENTÍ Á DEVALLAR; SENSE PENSAR MAL NINGÚN, S'AGOTZONA DEVANT SA MALA VEYA; LI POSA ES CAP DEMUNT SA FALDA. AB SO PENTINARLA Y ESPLUGARLA SA CONDORMÍ.

SA FADA JA LI HA POSAT Á N'ES DIT PETIT DE SA MA ESQUERRA UN ANELL DE FERRO, Y FUIG COM LA BALA.

NA MAGRANETA VA ROMANDRE ESTESA EN TERRA, LO METEIX DE MORTA.

AIXÍ LA TROBAREN ES CAPITÁ Y ES DOTZE COMPANYS COM S'AXICAREN DE DORMIR. BE LA CRIDAREN, BE L'ESTAMENETJAREN. NI VA RESPONDRE NI DONÁ CAP SENYAL DE VIDA. TOTS ROMPEREN EN PLORS, Y CUYDAREN Á FERSE TROSSOS.

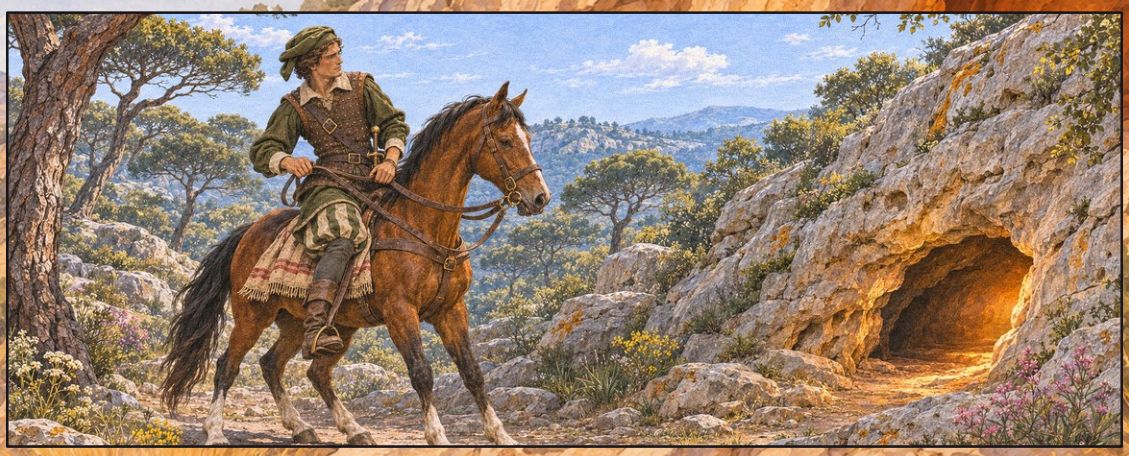

A LA FI, LA POSAREN DINS UNA CAIXA, LA S'EN DUGUEREN DINS UNA COVA D'ALLÁ PROP, Y LI VAREN ENCENDRE TRETZE ANTORXES QUE CREMASSEN DÍA Y NIT; Y EN ACABARSE, N'HI DUYEN D'ALTRES, ESPERANT QUE COMENSÁS Á FER OLOR PER ENTERRARLA.

Y PASSAREN DÍES Y MES DÍES, Y SETMANES Y MESOS; Y SEMPRE HI HAVÍA SES TRETZE ANTORXES ENCESES, PERQUE NA MAGRANETA NO SE TREMUDAVA GENS: ERA LO METEIX QUE SI ESTIGUÉS ADORMIDA.

Y HEU DE CREURE Y PENSAR QU'EL REY D'AQUELLS PARATJES UN DÍA, CASSANT CASSANT, SE SEPARÁ DES SEUS CRIATS, SENSE FERHO Á POSTA; Y, QUANT S'EN VA TÊMER, SE TROBA DEVORA AQUELLA COVA.

VEU TANTA LLUMENARIA; S'HI ARRAMBA; TROBA SES TRETZE ANTORXES ENCESES ENTORN D'AQUELLA FADRINETA ALLARGADA DINS SA CAXA, SENSE CAP SENYAL DE VIDA.

COM LA VA VEURE TAN BEN TAYADA, TAN HERMOSA; NO S'EN PORÍA AVENIR, Y PASSA UN PAREY D'HORES MIRANTLASE.

¿Y QUE FA ELL? APAGA SES ANTORXES, TAPA SA CAXA, L'ENTRAVESSA DEMUNT ES CAVALL, Y JA ES PARTIT CAP Á CA-SEUA.

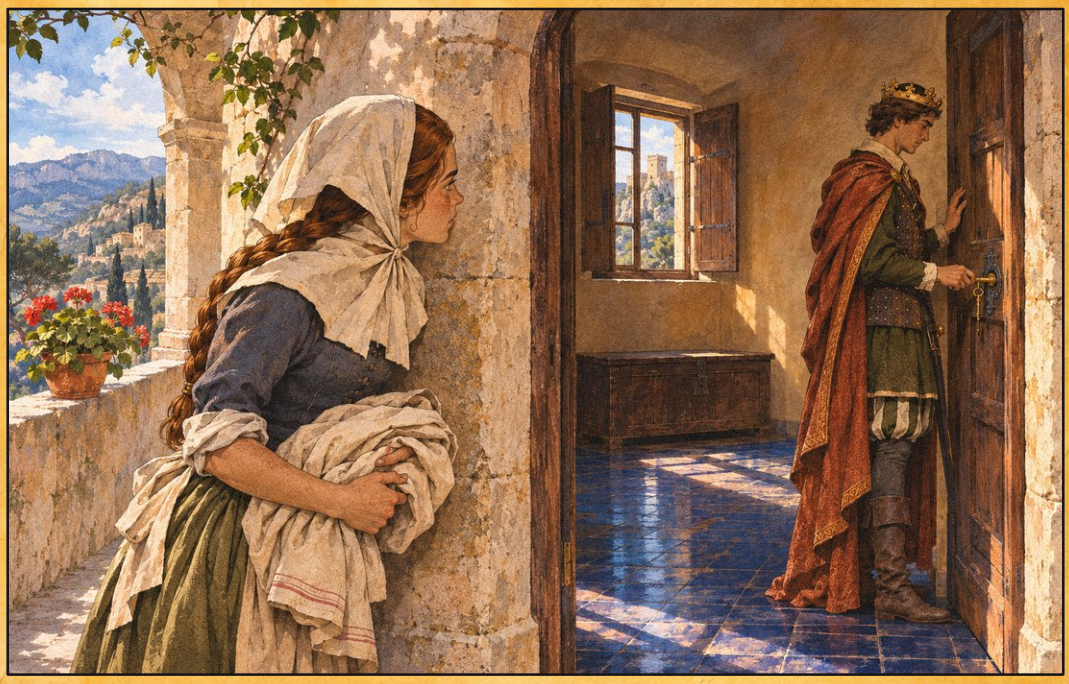
HI ARRIBA, NO DIU Á NINGÚ QUE HI HA DINS AQUELLA CAXA, LA TANCA DINS SA CAMBRA MILLOR QUE TENÍA.

CADA DÍA HI ENTRAVA TOTSOL, ALSAVA SA CUBERTA, Y ESTAVA CONTEMPLANT UNA BONA ESTONA NA MAGRANETA, QU'ERA LO METEIX DE MORTA, PERQUE NI ÁLENAVA NI FEYA ES MES PETIT MOVIMENT EN TOT ES SEU COS, Y LO METEIX DE VIVA, PERÒ DORMINT, PERQUE CONSERVAVA TOTA SA SEUA GALANÍA, EXHALANT UNA OLORETA LO MES BONA.

EL REY S'EMBADALÍA CONTEMPLANTLA, Y BEN ALERTA QU'ANAVA Á FERNE PART Á NINGÚ. ARRIBÁ Á PASSARHI CASI TOT ES DÍA DINS AQUELLA CAMBRA.

ES CRIATS Y CRIADES NOTAREN ALLÒ, Y LOS ENTRAREN UNES GANES FORA MIDA DE SEBRE QUE TENÍA ALLÁ DINS.

N'HI VA HAVER UNA, MES ATREVIDA QUE TOTES, QU'UN DÍA QUE'L REY ERA Á CASSAR; TÉ LA BONA SORT DE TROBAR SA CLAU D'AQUELLA CAMBRA.

S'EN VA Á SA PORTA, PEGA RODADA, OBRI, ENTRA, Y VEU UNA CAXA ES MITX.

S'HI ACOSTA, ALSA SA CUBERTA, Y VEU AQUELLA ATLOTA ALLARGADA DE DINS, LO METEIX DE MORTA.

BE POREU PENSAR SI HI DEGUÉ QUEDAR FREDA, SI LI DEGUÉ VENIR DE NOU.

SE POSA Á MIRARLASE DE CAP Á PEUS; Y MIRA QUI MIRA, REPARA QUE DU ES DITS PLENS D'ANELLS; LI AFINA AQUELL DE FERRO QUE SA FADA LI HAVÍA POSAT.

PAREXENTLI QU'ERA MASSA ORDINARI PER ESTAR AB SOS ALTRES, PROVA DE TREUREL.

L'ESTIRA UNA MICA; Y TOT D'UNA NA MAGRANETA EXHALÁ UN ¡AY! MOLT FONDO.

SA CRIADA PREN UN RETGIRÓ DE MORT, Y FUIG CORRENTS, SENSE TAPAR SA CAXA, SENSE RODAR CLAU.

¡EL REY ME MATA!

DEYA ELLA, Y NO SABÍA AHONT POSARSE, NO SABÍA QUE'S FEYA.

ARRIBA'L REY; TROBA SA CAMBRA UBERTA Y SA CAXA DESTAPADA. SE POSÁ COM UN PICAT D'ARANYA. CRIDA TOTA SA SERVITUT, TOTA LA CORT.

¿QUI ES, QUE M'HA UBERTA AQUESTA CAMBRA Y M'HA DESTAPADA SA CAXA QUE HI TENCH? QUI ES ESTAT, QUE'U DIGA; SI NO VOL QUE FASSE UN PENJEROY D'ELL.

AQUELLA CRIADA S'AJONEYÁ DEVANT TOTHOM.

¡PERDÓ, MISERICORDIA, SR. REY!

¡MISERICORDIA, SENYOR MEU! ¡SOM ESTADA JO! ¡JO SOM ESTADA!

EL REY FEU SORTIR TOTA S'ALTRA GENT. COMTEM LO QU'ES ESTAT, LI DIGUÉ. SA CRIADA LE HI CONTA TOT FIL PER RANDA.

ANEMHI, Y LI FARÁS LO METEIX.

HI VAN; SA CRIADA S'ACOSTA Á NA MAGRANETA, LI ESTIRA S'ANELL DE FERRO, LE HI TREU.

NA MAGRANETA EXHALA UN PAREY D'¡AYS!, COMENSA Á BATEGARSE, OBRI ELS UYS, Y LOS BADA TAN GROSSOS COM LOS TENÍA.

COM ELLA SE VEU ALLARGADA DINS AQUELLA CAXA, DINS UNA CAMBRA TAN MAGNÍFICA, DEVANT EL REY, MIRÁ Y MIRÁ, Y QUEDA COM Á ESTORADA.

¿QUE SOMIY Ó ESTICH DESPERTA? ¿AHONT ME TROB? ¿QUI SOU VOLTROS?

SI ESGLAYADA ESTAVA ELLA, MES ESGLAYATS ESTAVAN EL REY Y SA CRIADA COM SENTÍAN AQUELLA VEU TAN DOLSA, Y CONTEMPLAVAN AQUELL COS TAN BEN TAYAT, AQUELLA CARA MIRAY DE TOTA GRACIA Y HERMOSURA.

AVIAT NA MAGRANETA VA VEURE QUE ESTAVA BEN DESPERTA, Y QU'ERA DINS SA CAMBRA D'UN REY QUE JA DEMOSTRAVA ESTAR ENAMORADÍSSIM D'ELLA.

EL REY ERA FADRÍ, NA MAGRANETA Á LA FLOR DEL MON; Y JA POREU VEURE QU'HAVÍA DE SUTCEIR PER FORSA: QU'UN VA DIR: —¿QUE MOS CASAM?

Y S'ALTRE VA RESPONDRE. —JA'U HAURÍAM D'ESSER.

DINS QUATRE DÍES TOT ESTIGUÉ PREPARAT, SE REUNÍ TOTA LA CORT, ACUDIREN TOTS ES REYS VEYNATS, SE VA FER ES CASAMENT, Y HI VA HAVER UNES NOCES COM NO S'EN HAVÍAN VISTES MAY.

QUANT ACABAVAN DE DINAR, EL REY DIU.

CADASCÚ QUE CONT UN PAS GUSTÓS.

S'EN CONTAREN MOLTS QUE FEREN RIURE PER SES BUTXAQUES TOTHOM.

QUANT TOCÁ Á NA MAGRANETA, NO FEU MES QUE CONTAR SA SEUA VIDA. TOTHOM VA ROMPRE EN PLORS.

SON PARE Y SA MARE HI ERAN COM Á REYS VEYNATS CONVIDATS, Y NO L'HAVÍAN CONEGUDA.

SON PARE ANÁ CORRENS Á ABRASSARLA.

SA MARE TAYAVA CLAUS, Y CLAMAVA Á SA TERRA QUE LA S'ENGOLÍS.

TOTHOM S'ALSÁ CUANTRE ELLA, MANCO NA MAGRANETA, QUE DEMANAVA QUE LE PERDONASSEN.

LO MES QUE POGUÉ CONSEGUIR, SALVARLI LA VIDA.

LA TANCAREN DINS UNA TORRE, Y HI ESTIGUÉ FINS QUE VA ESSER MORTA.

AQUELLS TRETZE LLADRES DEL CASTELL DE LA COLOMETA, QUE DESDE QUE TROBAREN NA MAGRANETA ESTESA EN TERRA COM Á MORTA, NO HAVÍAN TENGUDA ALEGRÍA PUS, QUANT SABEREN QU'EL REY S'ERA CASAT AB ELLA, S'HI PRESENTAREN PER QUE LOS PERDONÁS,

FENTLI Á SEBRE QU'HAVÍAN RESTITUIT TOT LO ROBAT, Y QUE, SI LOS PERDONAVA, S'EN ANIRÍAN Á ROMA Á CONFESARSE AB EL PAPA, PER SEBRE SA PENITENCIA QU'HAVÍAN DE FER, Y QUE SE PASSARÍAN LA VIDA PLORANT ES SEUS PECATS.

SE VA FER AXÍ, TOTHOM N'ESTIGUÉ BEN CONTENT, Y EL REY Y NA MAGRANETA VISQUEREN COM JUSEP Y MARÍA, AB MOLTA PAU Y CONCORDIA, FINS QUE SE MORIREN; Y AL CEL MOS VEGEM TOTS PLEGATS.

Na Magraneta
Rondalles Mallorquines · 4

Contada per la madona Catalina Tomás Pinya, de ca's Cegos de Manacor. Replegada per Mn. Antoni M. Alcover. Manacor, Agost de 1895.

Aplech de rondayes mallorquines d'en Jordi des Recó. Tom I, primera edició. Palma, Tip. Católica de Sanjuan, germans, 1896. Planes 95–110.

Text d'Antoni Maria Alcover i Sureda (1862–1932), de domini públic perquè fa més de 80 anys que va morir. Les paraules són les de l'edició de 1896, sense modernitzar.
Transcripció feta de bell nou damunt l'exemplar imprès.

Adaptació al còmic i il·lustracions generades amb intel·ligència artificial.
Edició de Guillem Cantallops Ramis, 2026. Llicència CC BY-NC-SA 4.0 per a tot el que no és text d'Alcover.
Versió 11 · 2026-11-22

